

XU.13

5

Iratjegyzék

Törzsg. hosszúlelek az urbarium társsában

Budapest 1832. máj. 7. iki könyvkiadás.

Ezre vételek

Az Orsz. Hüldöuseg' munkájára
a Szolnai törvényszéken

Szatmár vármegyének Néárol
Márciusában Majus' Tel. 1832b. tart.
Sörény üléséből.

Az Országgyűlés' elrendeléseiről

I. Cílkely

Az Országgyűlés' helyéről, hogy Országgyűlésen a
Királyi bíróságot, csal ceremoniára alkalmazzanak.

Ami e cílkelyben a Királyi Bíróságról mondani
nem oly hangsúlyt mondhatik, milyenek a törvények,
nem kifejezniük kell. A kérdéses helyes így öhajtanak
a Királyi Bíróságot, csal ceremoniára alkalmazzanak.
Igy az hiszük, mind ezt aabb enelmi lenne,
mind a Törvény hozó szép melisságához jobban illenek.

Az S. bol e támáibor: Regio suo, locum Comisiorum
juxta adjuncta designandi iure salvo, nem külön-
ben e stavaras: Ordinarie ki hagyásnak véljük.

II. Cílkely

Az 1808 k. u. t. és 1822. 10. Cílkelyekbeli rendelest
az országi kiknéi Országgyűlésen helyét, és stavar, bő
vebben meg magyarázzák.

E cílkely számalma párancsai alfonvánunk. Sartala-
sát célti. Men erabai Nemzetnek, minden jutai, és
Nabadságai ez egy pontban vonulnak egyszerre: tör-
vénye hozzájárni magának törvényes, és akadály
nélküli. Mivel nemcsak leírja törvénye magának, han-
yan, minet arra be fogása lehets. Egyik a Nemzetes gon-
dolkodás mod, és akarat; másik az egyesületi érdekkelt
(interesse). Kivéteg kívül ez utolsónak kellene az egys-
égi való vezetni lennie; de az Ember semmi esetben
sem veszélyben le magát; annyival inkább nem az
egyet neje. Nemzetes ki nézések vezetik ezt; de itt,
milyen ki nézések minden bizonytal az egész hadi-
nával.

nával nem egyszer, és nem egyképen többszörökben egyszerre, vagy lehetsélenne eoznál, vagy leg alább bár hosszú törvény minden előzetes hozatal. Hogy ez ne törvénytől szükséges módszere találni, mi által az egyetemi érdekként, a kör jö, a törvény hozó nép előtt, emlékezésre köleg fel mutassassék, s a Személyes hozzon után hozzával járó a kör hozzon részre részre imaszennel. Ez jelenleg alatt nem állt közszármazásban bár a nép Személyesen, bár lép részében gyűlölni örzve az egyetemi érdekként, bizonyos Tanács, bizonyos Cura-ius által uralkodó elő; Monarchialban pedig a Fejedelem Személyében, s a Fejedelem mellei álló Tanácsban állhatnak fel. Cími rendbeli előterjesztés természetből egyenesen fog, miképpen az alábbi jelensének, s a viszont után törvénő kör végzésével a Személyiségi előterjesztéssel kell övezni törvényt, az érdekként előterjesztésre pedig a helybe hagyás és nem hagyás jutával terülő ruhással fel.

Az itt is Theoriában mondott el, halandók között egész származásban nem állhat. A Személyiségi előterjesztés, az az a negyüttes minden halandó volt, és bár az érdekként előterjesztési, az az a Tanácsos szakmai tanácsokkal valamint más felől a Tanács az egyetemi helyet vagy Oligókrátoriákat, vagy Monokrátoriákat eldiktál, a "Világ" törvényei törvény nem egyszerre, jelezzen más elő. Igények a dolgozó módosításra törvény, mert a nép is nem ismerte nem csal Személyes ki irányítását foglalatosságot röbbé; hanem bizonyos a Fejedelemmel ellentében álló nép imaszennel formál magának. Akárhogyan legyen, minden haladó Nemzében e' nevezett cím érdekkének részlegesen állani kell; különben, vagy a Fejedelem ereje nagyobbra nő, min a kör erabadsággal meg férne; vagy a Személyes Tanácsban a fejedelemre megy által, s a törvényi törvények meg bomlananak. S ennek elkerülhetetlenné törvényhorás esetére a kis házakat Székhelyeselle; hogyan mászt kölcsönösen körülözve a kör jó vételeken maradjon.

11. Általános 1495-dik évi Decreeumának 25. és 26. cikkelyiből illyen kis házak, vagy a mi szabón kifizetésünk törvénye kifizetésében, utána törvényt kírunk. Ezen nyilván mindenki mondhat, hogy az "Ország" egész Nemzeti sége a gyűlésen megjelent, mondhat, hogy a "Hivatal" a maga Praelaturájai, Kártivárai, és több Tanácsosain előtt, és kihíváson értesítette. Eredetileg a Fejedelem a körökkel szemben a körök háza, az az a földi táblájá, s e' tábla által a Fejedelemi érdekként részlegesen terjesztésre el; minden mászt óhatalról

Megyei Levéltár
Nyíregyháza

a Mér Trí eredetre a Nemeség egész maašájában ül fel, s ex vala az alsó ház, az az a Höveri Tábla. Lásni való allok a bei Tábla egyszerűbb viszonyban állva egy máshoz, minis ma. Merr az elsőt mindenjában aj koron hivatalában, vagy adományában volvanat; az ihol volt pedig magolban foglalat, a leg végénylebb Nemeségek a leg gyakrabban. Most minelutánna 1528 óta a végénylebb Nemeségek az Ország Gyűlésen nem személyesen röbbi, hanem Megyeri követségházból jelen meg; a gyakrabban pedig Frófi, és Szátörök imereket törökken, személyes jelenlesei foglajtja a régi egyszerű viszony meg tavarodan. Ez nem személyesen meg jelenről ugyanis nem a Nemeségek személyei viselő követséget, hanem a Zelvéségi érvetlen elő terjesszé összelassosággal törökösökkal, s több tanácsosággal ülnel részt; noha minden Szabad, sajátba s ki váltsgáitba, minden vagyonáiba nézve a követséggel egy intercessio alattartónak. E környűlmény a förendi táblás, más országi felső házakról különböző sekiességei relik. Merr a gyakrabban Nemeségek tulajdon törpen esetben ugy illene oda ha a Höveret Táblájánál a Dölgar, és föld mivelő személye terjesszenek elő a többi szelki parancs törviselői; a nemessi ki váltsgáikkal nem bőr fölgárral edjük, különböző érdekkellese formálásnak magornak, minis a Nemes: a Nemes pedig a Höveri Tábla ellen vallya minis a fejedelemi intercessoréhez kapcsolna magát; s ily az egyonias mérvelő erő, saját helyeken, s ezeljük, nincs meg felelve lennene.

Etha már a Zelvöhát el rendeléséhez ezen principiumnal fogva leírunk: leírás leírása cselekedt, nunt. Merr a Regálásiak, vagy a Höveret Tábla jöhor fognok átvárisani; vagy attan igyekerni, hogy a förendi Tábla több tagjával, egyformán a Zelvéségi érdekkellebe vonanassanak. De att elso illerőleg lehetséges e, hogy ugyan attan egy házban, egyfelöl személyel, másfelöl török viselő jelenjenek meg? Személyel, kif saját vagyonaitból járnel; törökkel török törököségek, ak adó alatt fundusra is ki terjed? Már más pedig a mi nélkell e arrola a Höveri Tábla sekiessében ellen subformálni; kikkel attal haennel, és karol egy; kik attal mind ki váltsgáit egy formán birtjük, minis az Országos terheler egy formán viselik? Ugy használ, egy harmadikról kell gondollodnunk, a mi ha a fennebb ki fejese ol föl egyszerűségevel egyszerűsítse

ni nem lasszik is; de a törekenetből, melyek Ország Gyüleseink megannyi állapotára magokkal hoztak, önmény következik.

Ország Gyüleseinben, három egymással különböző előzetes lehet meg hasáborni: a Fejelelem, a Nemesség, és az adózó nép érdekkére. Ugy a miniszter állandó a dolgoz, talán egyik érdekkésem sejtezzék el először. A földi táblával ugyan is ha egy felől a díjvisszatérítés a Fejelelmek érdekkések előtervezetjének teljesítésére; más felől a Regalivásárról az is kell, hogy a legálabb lehessen felenni, hogy miniszterrel, a Nemességgel szemben elajdonos a Nemesség érdekkései tükrözései visszatérjenek. Ez midön is e' vegyület utalásodik, s legalább nincs valóban, attól a követi táblával a Nemesség, és az adózó nép érdekkései vagyonát egymással elszármaztatni nem val a városi polgárok képviseletei a Megyei Nemesség képviselőivel együtt ülnek; hanem magasztalni a Nemességi képviselők minden az Ország önkormányzatainak személyeit, minden az adó alatti fundus magokban előtervezik. Ebből következik,

1. hogy a követi táblával a képviselés nem tisztázott; mert a Nemesség és polgárság önműködésen sejtezzék elő; a földi mirelő helyett pedig, val aki a földi mirelőnél van, a földi mirelőnél minden előtervezetet, minden az adó alatti fundus magokban előtervezik.

2. a követi táblával a képviselés nem kövre, testre; mert az adó alatti fundus nem az ellenjáró elő, aki aki a földi mirelő helyett pedig, val aki a földi mirelőnél minden előtervezetet, minden az adó alatti fundus magokban előtervezik.

3. a követi táblával, a képviselés mozzani állapotja lenne, és küzdelmes von maga után; mert mindenünnél a földi Országgyüles az adófizetés állandóra lenne, mégpedig úgy, hogy az adó meneszeg meg viszonyában minden Ország Gyüleven először fordulnia: ezen minden viszonya fondulni viszonya a privilegiál, és nem privilegiált országyok tölt fenn, által viszonyot erősít figyelmezzé részük az emberekkel. Midön a Megyei képviselő az adóalatti fundusra vonendő terhelést gondolkozik, és viszavolna erezzet, kezlik: nem fogja e' termékenyel hasznotabban érezni, hogy ö kicsit kötelezettséggel áll ott, ugy is min a Nemesség képviselője, és ugy is min a földi mirelő, úgy viselője? S nem fog e' így lassant éni, évrerest, nál bírónyos, az arisztokratiai érdekkések külön bőrö intenzitás ki fejteli, a mi a maga töltelések ki-

ni nem lasszik is; de a tömöresekkel, melyeket Ország Gyülekezünk mozzani állapotára magokkal hoznak, ön tényleg következik.

Ország Gyülekezéken, három egymással különböző érdekkétes lehet meg hasáborjni: a Fejelelem, a Nemesség, és az adózó nép érdekkései. Ugy a másik öröcs állapotai a dölgök, salán egyik érdekkésem sem sorjegyzések előtérben. A földi táblával ugyan is ha egy felől a díjváriásokat a Fejelelmek érdekkések előterjedésével kell számlálnunk; más felől a Regaliásokról azt kell, tegyük a labb lehet felenni, hogy min a Nemessével, s Nemessével több tulajdonos a Nemesség érdekkései előterjedését veszi. É midön is e' vegyület utalhatod, s legalább uralkodhat, akkor a kövei táblával a Nemesség, és adózó nép érdekkései vagyonat egymással elszármaz. Mert nem val a városi polgárok kevéselői a Megyei Nemesség képviselőivel együtt ülnek; hanem magasztalni a Nemességi képviselői minden adó alatti fundus magokban előterjednek. Ebből következik,

1. hogy a kövei táblával a képviselés nem törlesz; mert a Nemesség és polgárság önműködésen terjedésük elő; a földi mirek helyett pedig, val aki aron fundus jön elő terjedésre, melyről ö adó fizet.

2. a kövei táblával a képviselés nem kövre terül; mert az adó alatti fundus nem az ellenjáró elő, aki aki aron fundus jön elő terjedésre, mert a földes birtokai aron fundusról az országos terhekkel kívül uradalmi tanácsokat is fizetnek magának.

3. a kövei táblával a képviselés mozzani állapotja lenne, és küzdelmes von maga után; mert minél többára az országgyülesek az adófizetés előterjedésre szánt, még pedig ugy, hogy az adó meneszeg meg viszának minden Ország Gyülekezén előtérrel fordulnia: ezen mindenviszont földi földi viszonya a privilegiál, és nem privilegiált orszályok tölt fenn. Álló viszonyot erősít figyelmezzé részük az emberekkel. Midön a Megyei képviselő az adóalatti fundusra vonendő terhekkel gondolkodik, és viszavolna erezni, hogy ö kevés köreleveséggel áll ott, ugy is min a Nemesség képviselője, és ugy is min a földi mirek, így viselője? S nem fog e' így lassant éni, évrerestet nél bírónyos, az aristokratiai érdekkésekkel külön bőrő interese ki fejteli, a mi a maga töltésekhez?

989

Kör-jog
Ján 1828

Klösz László

Szathmár Vizei címereket
az Urbanus tárnya-ban.

Megyei Levéltár
Nyíregyháza

1832. Majus 1. d. köz Gyűlés.

Összefetelek az Urbarialis targyra
ről Cikkely

et jobbágynak szabad költözéséről s annak következésiről.

El fogadtatik a 10° Sra aron modosítással, hogy egy Adorónak egy jobbágy teleknel fölét venni meg ne engedjesek.

2°. Cikkely

A Telek mennyiségeről

Ezen Cikkely 5° Is ába a Telekutápi-
ni tartozásoknak a Jobbágy által tör-
tén törzsalagossítására, vagy eserélesére
nevező öhajtanók foglaltatni: az ily
elzalagositott vagy eserelt földek pol-
gári rövid úton vételesenek vissza a
meg nem elégedett fölnek a törvény ut-
nositva maradjan.

3°. Cikkely

A Jobbágynak egysébb hajzonvétel si-
ról.

1° Sra meg jegyztetik, hogy minden
intat a mi nem az Ultra-
dalom nyilvános titalma ellen tete-
tett akar engedélymel, akar a nél-
küli történt illetőleg fizettesek ki.

2° Sra Öhajtanók a bormérésre
nevező ert a különbséget meg állítani.
Ott hol promontorium van bormérési
jus^t legyen hat hónapig: Ott hol
a szölö ár Oz. küldöttség értelmében
kerti birtoknak vételek, s ahol szí-
épen nincs szölö 3 hónapig.

3° Sra meg jegyzerrük a legelő
különszakasz tása, a nagy Ultra al-
mok által törvény nélküli meg te-
tethetően; köz birtokokban pedig ki-
vihetőnek nem látszatvan az erre
nevező adott javallatot a törvények
sorábul ki hagyatni völjük.

Cikkelynek a 9° törökről szóló
rézre öhajtjuk, hogy a 9° török ter-
mesben fizetse minden esetre elő-
röltek és a szerent a mint a Jobbágy
a földes Urak meg egyezhetik, vagy
a kátornak a földes Ur részre
leendő engedélyebel, vagy egész telek
re számítva évenként fizetendő
4° Com. penzel vállassék meg.

Cikkelyre attalján fogva meg
jegyzerrük, hogy az Urbariumi con-
tractusok közül csak azokat os-
hajtjuk meg állittatni, mik az Ur-
bariumban meghatározott kötelezet-
tetesekkel a jobbágytól kevesebbet
ki vannak.

5°. Cikkely.

Az Urbariumi Contractusok
ról.

A 6° és 7°. Cikkelyre.

Semmi jegyzet.